

дять ся працею". Ніхто з працюючих в поті чо-
ла людий не міг зберечи своєї чистоти. Блакит-
на барва, репрезентуюча небесні склепіня, була
принята на те, щоб на її вид думка глядача звер-
тала ся там високо до небес і щоби она виклика
ла вражіння, будьтоби особа одіта в блакитну оде-
жу мала якусь звязь з чимсь там на небесах, ма-
ла якесь особливе призначене провидіння, щоби
немов потверджувала всі тоті прикмети сьвя-
тості і мнимого божого призначення, котрі так
собі присвоювали кляси лїнних неробів і пара-
зитів.

Червона барва є першою з усіх барв; она о-
значає відвагу і в історії сьвіта занимала она
визначне місце.

Старинні комуни братерських робітничих ор-
ганізацій в Римі і Атенах були майже завсїгди
поклонниками і оборонцями червоного прапо-
ра, хоча на тих їхніх тодішних прапорах міще-
но написи відносячі ся до богів, котрих уважано
за ласкавих і прихильних до праці взагалі, або
до певних окремих ремесл. Відтак, коли в Іспа-
нії, Франції і Великій Британії позасновува-
но ремісничі організації, то майже всі они ужи-
вали червоного прапора, як свого знамени.*) А-
ле тодішні ремісничі організації, так як впро-
чім і теперішні, не мали жадного почетного мі-
сця в суспільстві і були толеровані загально ли-

*) Колиб вичисляти всі ремесла, котрі уживали черво-
ного прапора, то прийшло би ся вичислити майже всі —
мармурники, мулярі, тесті, римарі, кушнірі, цукорники,
сировари, поживники, ткачі, шклярі, шовкопрадільщики,
шевці, рукавничники, малярі, капелюшники, хірурги і апте-
карі, котрі причисляли ся до низших кляс, — всі ті реме-
сла і багато інших мали червоні прапори.